

Capella de Sant Pere del Soler

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	A la masia del Soler. Sector est del terme municipal. Parròquia de Sant Cugat del Racó.
Emplaçament	Carretera o pista forestal de Navàs al Mual i Sant Cugat del Racó. Uns 400 m passat St. Cugat, pista a la dreta (nord-est) uns 1 Km.
Alçada:	500
Coordenades:	
Latitud:	41.90421
Longitud:	1.8201
UTM Est (X):	402136
UTM Nord (Y):	4639814

Classificació

Número de fitxa	08141 - 384
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Historicista
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 103.EA (fitxa de la masia del Soler)
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Número inventari	IPA 16886 (fitxa de la masia)
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada

Titular: 08140A005000510000II

Fitxes associades:

El Soler

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la dt., 20/07/2021 - 13:01

fitxa:

Descripció

Capella que està adossada a la masia del Soler, a l'angle nord-est de la casa. Fou construïda a finals del segle XIX en estil neogòtic i està dedicada a sant Pere. És d'una sola nau, de planta rectangular, i té una petita sagristia adossada al sud. La façana principal, encarada vers llevant, consta d'un portal de llinda plana rematat per un arc ogival cec i, al seu damunt, té un òcul decorat amb una traceria gòtica i una campanar d'espadanya. Els paraments són fets amb un aparell de carreus força grossos i regulars. Les façanes laterals presenten sèries de finestres rematades amb arcs ogivals i decorades amb vitralls (quatre al nord i tres al sud).

A l'interior la nau és coberta amb volta de creueria i als peus té un petit cor al qual s'hi accedeix per una escala de cargol. Les imatges que es conserven a l'altar són relativament modernes, probablement de començaments del segle XX.

Observacions:

Informació facilitada pels propietaris

Història

La masia del Soler és molt probablement d'origen medieval, encara que el primer esment documental que en coneixem és del fogatge de 1553. Conserva l'arxiu particular amb documentació a partir del 1531. A aquest any es remunta l'arbre genealògic de la família Soler, segons consta en uns capítols matrimonials entre Joan Soler, de Sant Cugat, amb Elehonor Torrebruna, de Sallent. Des d'aquest moment, com a mínim, la família Soler ha estat al front del mas de manera ininterrompuda, i encara en són els propietaris en l'actualitat. Els successius hereus han estat Llorenç Soler (segle XVI), Jaume Valentí Soler, Jaume Soler i Francisco Soler (segle XVII); Emmanuel Soler, Bonaventura Soler i Pasqual Soler (segle XVIII); Pasqual Soler i Ramon Soler (segle XIX).

Al segle XVIII la casa es va ampliar i es va regularitzar el cos de ponent. Al segle XIX el Soler es devia beneficiar àmpliament del boom de la vinya, cosa que es reflecteix en nombroses obres d'ampliació: un nou cos residencial a llevant (fet possiblement entorn de 1881), el recreixement del cos antic amb una nova planta, diversos coberts i la construcció d'una capella de notable qualitat arquitectònica. En aquest moment el Soler tenia les masoveries de la Sala (segons notícies orals l'haurien adquirida després de les desamortitzacions fetes a l'Església), Casolius (que és probablement una construcció de 1831) i la casa coneguda com la Masoveria del Soler (que és una construcció del segle XIX o principis del XX, situada uns 150 m a l'est).

En el nomenclàtor de masies de la província de Barcelona dels anys 1861-1862, la casa ja era anomenada El Soler. Hi figura que es trobava situada a 4 km del nucli on hi havia l'ajuntament de Castelladral. Constava de dues cases, una habitada constantment i l'altra deshabitada; una tenia un pis i l'altre tres.

Bona part de les obres abans esmentades cal atribuir-les a Pau Soler, qui fou l'hereu a finals del segle XIX. Havia nascut el 1850 i s'havia casat el 1886 amb Marta Camprubí. És en aquesta època quan es construí la capella de la masia. Es donava el cas que la capella pròxima de Sant Pere de l'Alou es trobava en mal estat, i aleshores es va desmuntar per aprofitar-ne pedres en una construcció de la Sala, que ja hem dit que era una masoveria del Soler. Fou en aquest moment quan es construí la capella del Soler, a la qual se li va donar la mateixa advocació de Sant Pere i que, en certa manera, venia a substituir el culte de l'antiga. Segons Josep M. Badia, que ha estudiat documentació de l'arxiu de la parròquia de Sant Cugat del Racó, en data de 21 de març de 1862 el Bisbe de Vic exposava que “se halla instruido e ultimado en esta Curia eclesiástica el expediente sobre erección de capilla pública en el manso Soler, hoy dia propiedad de D. Pascual Soler, sito en la parroquia de Salou”. I també que li consta que “se halla concluida la fábrica de la mencionada Capilla, bendecida y dedicada en honor de S. Pedro” (Notes Inèdites: BADIA, 2015). Malgrat això, la data que consta a la inscripció del portal és l'any 1905. Tradicionalment, la família ha considerat que en aquesta data es féu el canvi del culte de l'antiga capella a la nova, on s'hi van traslladar les imatges antigues.

Durant la Guerra civil de 1936 es va cremar l'altar de l'església i se'n va extreure la campana per poder fondre-la. Segons es diu, abans que els revolucionaris arribessin a la masia la família va amagar les imatges modernes i va deixar-hi les antigues (procedents de l'antiga església de Sant Pere de l'Alou), considerant que tenien menys valor. De manera que les imatges antigues foren les que es van cremar i les modernes les que s'han conservat. No va ser fins l'any 1945 que es va reconstruir l'altar i es va fer el bateig de la nova campana, anomenada Maria. L'any 1960 el bisbe V.E. Tarancón va consagrar l'altar. Hi ha constància de visites pastorals per part de Mns. Josep Bascuñana (1970), Mns. Miquel Moncadas (1987) i Mns. Antoni Deig (1988).

Després de Pau Soler els hereus al llarg del segle XX han estat Josep Soler, Josep Soler i Joan Soler, que és l'actual propietari. La família continua al front de l'explotació agropecuària, i en els anys recents s'han fet algunes obres importants, com ara l'habilitació de la pallissa com a habitatge o la construcció d'un altre habitatge sobre els coberts del sector sud.

Bibliografia

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 103.EA

